

Onderwerp
Uitwerking Leefbaar Platteland 2020 - 2023

Gedeputeerde Staten stellen voor

1. Beslispunten
  1. De notitie Leefbaar Platteland 2020 - 2023 vast te stellen en daarmee invulling te geven aan de ambitie uit het Coalitieakkoord om een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse plattelandssamenleving;
  2. De benodigde middelen van € 2 miljoen voor het programma Leefbaar Platteland en de verdere uitwerking daarvan te onttrekken aan de Brede Bestemmingsreserve, ongeoormerkte deel (B009) en toe te voegen aan de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045);
  3. De 4^e wijziging van de Programmabegroting 2020 vast te stellen.

2. Doelstelling programmabegroting
Het programma Leefbaar Platteland is een van de vier pijlers van Krachtige Samenleving, zoals is beschreven in de Uitwerkingsagenda Samen Maken We Flevoland. Inhoudelijk is de opgave Krachtige Samenleving verankerd in Programma 4 - Aantrekkelijk Flevoland en Krachtige Samenleving: "In 2020 worden het netwerk en de activiteiten voor een positief gezond Flevoland (preventie) verder uitgebouwd, waaronder follow up van de Agenda Vitaal Platteland (leefbaarheid)".

3. Eerdere behandeling
Het programma Leefbaar Platteland bouwt voort op de Agenda Vitaal Platteland en het daarin opgenomen Fonds Leefbaarheid. Beide onderdelen zijn begin 2019 tot een afronding gekomen via een evaluatie in de vorige collegeperiode. U bent daarover op verschillende momenten geïnformeerd en bij betrokken geweest.
Agenda Vitaal Platteland:
- Evaluatie agenda Vitaal Platteland, vergadering PS 27 februari 2019 (eDocs 2350804)
- In 2018 en 2019 twee keer per jaar melding stand van zaken in de Statencommissie Duurzaamheid
Fonds Leefbaarheid:
- Mededeling over besluitvorming 1^e tranche (eDocs 2192676)
- Mededeling over besluitvorming 2^e tranche (eDocs 2367278)

4. Bevoegdheden PS en doel behandeling
Provinciale Staten is bevoegd de programmering van de gereserveerde middelen uit het Coalitieakkoord voor het programma Leefbaar Platteland vast te stellen alvorens deze ingezet kunnen worden.
Deze vaststelling is het doel van voorliggend voorstel.

5. Verdere behandeling PS
De beeldvormende ronde heeft op 6 mei plaatsgevonden in de commissie EMS. De Procedurecommissie heeft op 18 mei besloten om het voorstel op 3 juni voor de oordeelsvorming te agenderen in de commissie RND.
Besluitvorming in de Staten staat gepland voor 24 juni.

Provinciale Staten
24 juni 2020

Agendapunt

Lelystad
14 april 2020

Registratienummer
2586472

Afdeling/Bureau
SENB

Portefeuillehouder
Hofstra, H.J.

Routing

Commissie Ruimte, Natuur en
Duurzaamheid:
3 juni 2020

6. Korte toelichting op voorstel

Het Coalitieakkoord 2019 - 2023 bevat onder andere de ambitie om op bovenlokaal niveau een impuls te geven aan de kracht van de Flevolandse plattelandssamenleving. Dit als nieuwe invulling van en vervolg op de reeds afgesloten Agenda Vitaal Platteland en het daarbij behorende Fonds Leefbaarheid. En dit op een zodanige manier dat het goed aansluit op de provinciale kerntaken en de doelen van Krachtige Samenleving.

De doelen van Krachtige Samenleving zijn beschreven in Uitvoeringsagenda Samen Maken We Flevoland. Centraal daarin staat de provinciale rol om vooral lokale overheden te faciliteren en versterken vanuit de samenhang tussen sociale, economische en ruimtelijke aspecten. Dit wel vanuit het motto: betrokken en bescheiden.

Het programma Leefbaarheid Platteland is een onderdeel van de kernopgave Krachtige Samenleving maar is een zelfstandige pijler die zich richt op vitalisering en de leefbaarheid van het platteland. Uiteraard sluiten de pijlers van Krachtige samenleving bij elkaar aan maar beogen ze ieder een eigen doel en hebben ze een aparte focus.

De notitie Leefbaar Platteland is een implementatie van de manier waarop de provincie de komende jaren samen met de gemeenten de plattelandssamenleving wil versterken (eDocs 2568681). Uitgangspunt daarbij is de positie van de mens als bewoner en gebruiker van het landelijk gebied van Flevoland.

7. Beoogd effect

Op basis van het Coalitieakkoord willen we met het programma Leefbaar Platteland de volgende effecten/ resultaten behalen:

- We hebben in nauwe samenwerking met gemeenten een impuls gegeven aan de positie van bewoners van het platteland van Flevoland;
- We hebben initiatieven van bewoners, die vanuit hun visie nodig zijn om de leefbaarheid te behouden of te ontwikkelen en aansluiten bij de provinciale ambities, ondersteund;
- Door die initiatieven zijn lokale vernieuwingen gerealiseerd die bijdragen aan de sociaal-maatschappelijke positie van bewoners en ruimtelijk-economische randvoorwaarden;
- Wij hebben een netwerk opgezet voor betrokkenen bij de leefbaarheid van het platteland: bewoners, gemeenten, maatschappelijke organisaties en dergelijke;
- Wij hebben een afstemming met het Leader programma gemaakt zodat er een logische onderlinge aansluiting is;
- We hebben onder andere via het fonds Krachtige Samenleving op basis van het programma Leefbaar Platteland een impuls gegeven aan de kernopgave Krachtige Samenleving.

8. Argumenten

1. De opzet en uitwerking van het programma Leefbaar Platteland gaat uit van en brede benadering en sluit aan bij de wensen en ervaringen van betrokken personen en organisaties
Het programma Leefbaar Platteland is in eerste instantie een vervolg op de Agenda Vitaal Platteland en met name op het onderdeel Fonds Leefbaarheid. De provincie heeft daarmee een bijdrage geleverd aan versterking van de positie van de bewoners, vooral via het ondersteunen van kleinschalige initiatieven.

Ten opzichte van het Fonds Leefbaarheid zijn twee randvoorwaarden aangepast.

Ten eerste beperkt het programma Leefbaar Platteland zich in principe tot bewoners van het platteland. Ondernemers behoren niet tot de doelgroep vanuit de ervaring en verwachting, dat het effect op de leefbaarheid groter is via initiatieven van bewoners. Voor sociale ondernemers wordt een uitzondering gemaakt.

Daarnaast is het gebied dat tot het platteland wordt gerekend uitgebreid. Nu vallen ook de hoofdkernen van de gemeenten er onder, met uitzondering van Almere en Lelystad. Deze beide plaatsen hebben een sterk stedelijk karakter en via lopende beleidsprogramma's is al provinciale betrokkenheid met onder andere leefbaarheid. De relatie stad - platteland kan veel

onderdeel worden van het programma Leefbaar Platteland, mits het onderdeel is van een initiatief van bewoners van het platteland.

Uit gesprekken en interviews met gemeenten en andere betrokkenen is naar voren gekomen dat een palet van maatregelen de grootste bijdrage levert aan de leefbaarheid. Naast een subsidie-regeling is ook aandacht voor deskundige begeleiding bij de voorbereiding en uitvoering van initiatieven. Tenslotte is onderling contact en uitwisseling van kennis en informatie een stimulans voor bewoners en bewonersgroepen, zo leert een voorbeeld in Salland.

De betrokkenheid van gemeenten bij het programma Leefbaar Platteland is groot, vooral omdat zij vanuit hun rol in het Sociaal Domein hiervoor de eerstverantwoordelijken zijn. De wens van gemeenten om in toenemende mate aandacht te geven aan het platteland c.q. de kleine kernen wordt ondersteund via het programma Leefbaar Platteland. Dit vraagt op onderdelen nog een nadere uitwerking, zoals bij de op te zetten subsidieregelingen (indien mogelijk via de 1 loket gedachte) en het te vormen Flevolandse netwerk.

Daarnaast hebben de Agenda Vitaal Platteland en vooral het Fonds Leefbaarheid geleerd dat de doelen via meerder inhoudelijke thema's kunnen worden bereikt. En dat de verschillen binnen Flevoland ertoe leiden, dat er niet één of enkele thema's zijn die centraal zouden moeten komen te staan. Dit is ook in lijn met de Lokale Ontwikkelingsstrategie voor het Leader programma 2015 - 2020. Op basis van onderzoek zijn daarin twee hoofdthema's benoemd: sociale innovatie / sociale cohesie en versterking van de ruimtelijke / (agro) toeristische structuur. Het programma Leefbaar Platteland is niet bedoeld om "alle" initiatieven te ondersteunen en wil zich richten op initiatieven die leefbaarheid / sociale cohesie en van ruimtelijk / toeristische ontwikkelingen bevorderen. Deze inhoudelijke kaders worden nog nader uitgewerkt. Daarbij zal in ieder geval rekening worden gehouden met andere provinciale ambities, zoals de duurzaamheidsdoelen en het thema brede sociale welvaart.

Tenslotte is via het programma Leefbaar Platteland ook een sterkere relatie gelegd en een betere afstemming gerealiseerd met het Leader programma. Het huidige programma loopt af in 2020. Omdat op korte termijn nog geen nieuw programma beschikbaar is, lijkt er een verlenging te komen voor twee jaar. De ervaringen de komende jaren tijdens deze overbruggingsperiode kunnen worden betrokken bij de opzet in inrichting van een nieuw Leader programma. Het programma Leefbaar Platteland zal zich dan richten op kleinschalige initiatieven en Leader op de grotere initiatieven.

2. Voor de onttrekking en toevoeging aan de reserves is een begrotingswijziging nodig.

In het Coalitieakkoord 2019-2023 is afgesproken om een fonds in te stellen voor Vitaal Platteland en daarvoor incidenteel € 2,0 mln. beschikbaar te stellen. De provinciale inzet ten behoeve van een vitaal platteland is een combinatie van financiële bijdragen (al dan niet in de vorm van een subsidieregeling) en bijdragen in natura (beschikbaar stellen van kennis en faciliteiten). Voor de onttrekking van de middelen uit de Brede Bestemmingsreserve (B009) en de toevoeging aan de bestemmingsreserve Fonds Vitaal Platteland (B045) ligt de bevoegdheid bij de Provinciale Staten.

9. Kanttekeningen
Geen.

10. Bijlagen

Naam stuk:	eDocs nummer:	Bijgevoegd of periode ter inzage
Notitie Leefbaar Platteland 2020 -2023	2568681	Bijgevoegd
Begrotingswijziging PS 20/04	2592118	Bijgevoegd